

הפרסונה והסיפור

או

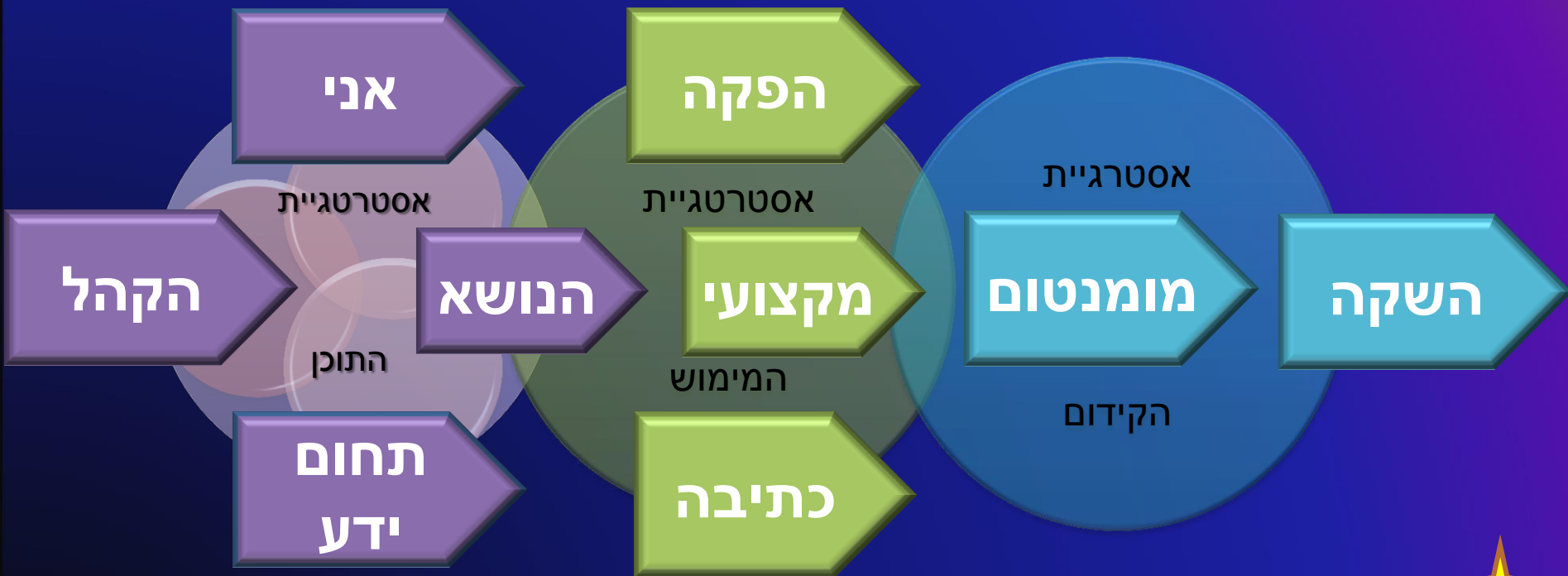
"ממי היית קונה מכונית משומשת?"

שמעיה דוד

כל הזכויות שמורות © 2014

מודל החללית

פרסונה

- הגדרות:
- הדרך שבה אתה מתנהג לעומת אנשים אחרים, שגורמת להם לתפוס אותך כאדם מסוג מסויים.
- הדמות או ה"חזית" (façade) שאדם מציג בציבור (למשל של שחקן או פוליטיקאי)
- התדמית שמוצגת לאחרים.
- דמות שהמחבר לוקח לעצמו בכתיבה

מיסגור

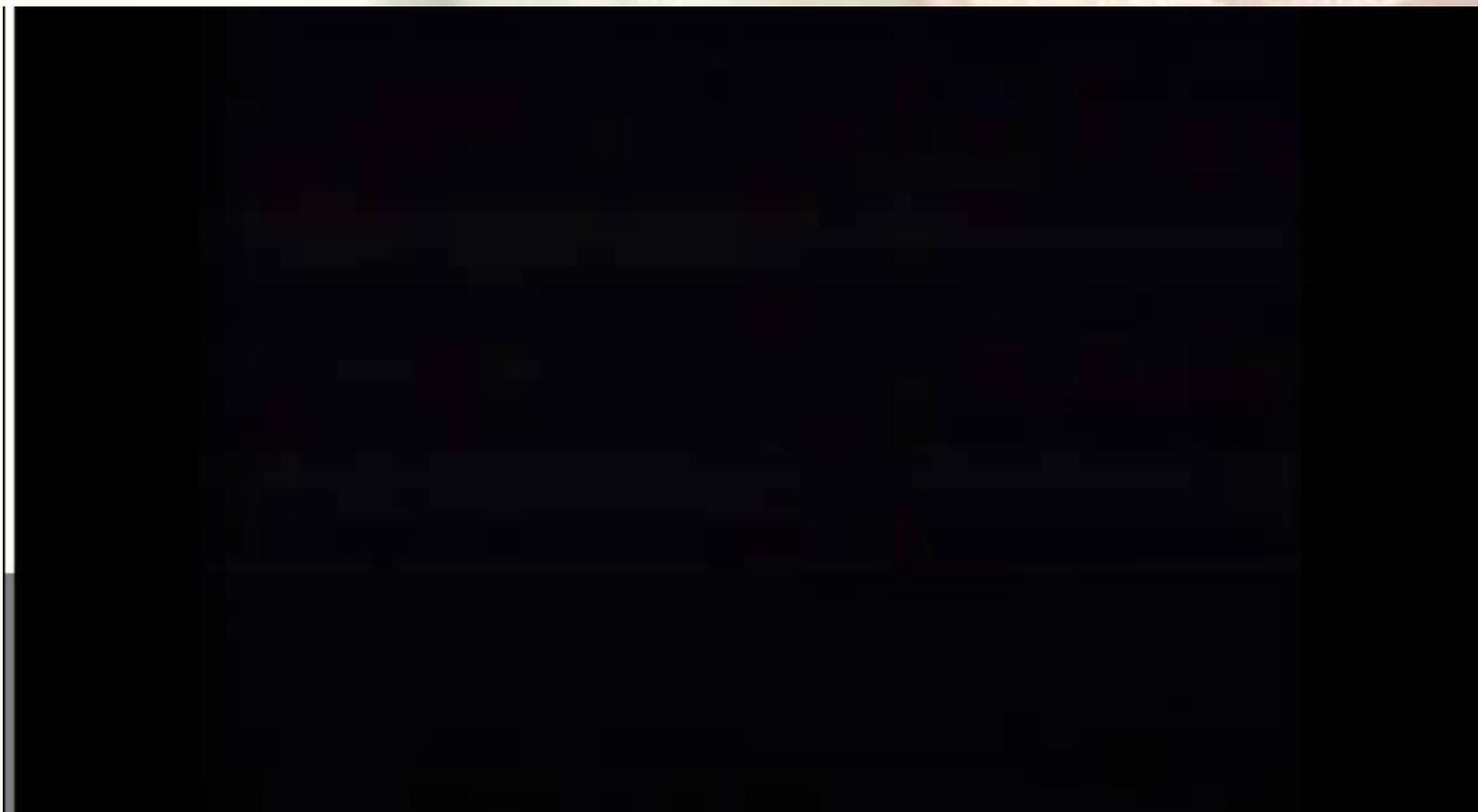

פרסונה

- "מיסגור" הוא תופעה חברתית בלתי נמנעת של השפעה על תפיסתו של היחיד לגבי משמעות של דבר-מה, באמצעות היבטים שונים של ההקשר שבו אותו דבר מופיע.

דוגמה למיסגור

על מה הפרסונה משפיעה?

- שפה - רמה ואוצר מילים
- טון הכתיבה (רציני, רגשני, ידידותי, מקצועי, מתנשא, מוסרי, פטרוני, עוקצני, דוגמטי וכו')
- אותנטיות – מול אופי הכותב

סוגי פרסונות

ויש גם

- המגן
- המקצוען
- המארגן
- המאמין
- איש השיווק
- איש המכירות

הנפוצות יותר

- המומחה
- הגורו
- המורה
- המדען
- העיתנאי החוקר
- הנביא
- הצלבן
- אבא
- אמא

המומחה

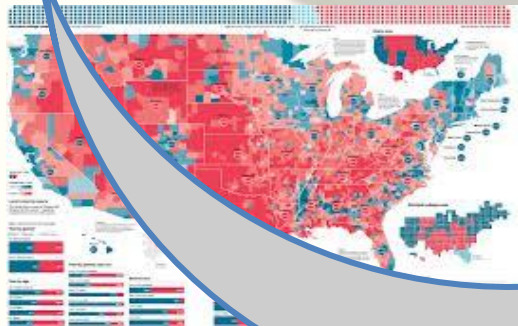
"למדתי את זה ב-X, Y ו-Z,
אני עושה את זה כבר # שנים
עם 1,2,3 (לקוחות, סיפורי
הצלחה, הישגים)
ואני אומר לכם שהדרך הכי
טובה להשיג את התוצאה
"♥\$√" היא לעשות ABC

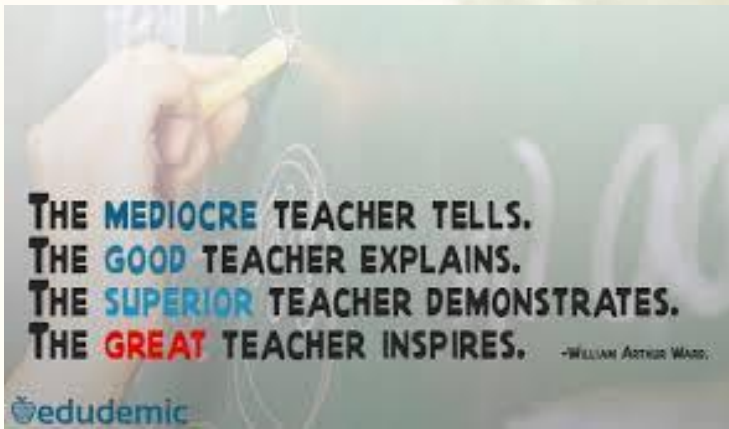
"אם מוחר ריק, הוא תמיד
מוכן לכל, פתוח לכל.
במוחו של המתחיל יש הרבה
אפשרויות.
במוחו של המומחה – רק
מעט"
(שונריו סוזוקי)

המדענית

- יש בעיה
- חקרתי כל מה שיש לעבר להציע. זה לא הספיק.
- אז יצאתי לעולם וחקרתי הרבה אפשרויות
- עד שהגעתי לתוצאות
- אבל זה מסובך אז אני צריכה להסביר לך מה זה בעצם אומר עבורך
- כדי שתקבל את התשובה המלאה והנכונה לבעיה שלך.
- ומה שאני אומרת זו האמת הבדוקה והמוכחת.

המורה

- אני יודע שבאפשרותך להגיע לזה.
- הסיבה שעדיין לא הגעת היא שחסר לך משהו. אני יודע מה חסר לך.
- תקשיב לי ואני אלמד אותך בדיוק מה לעשות כדי להצליח.

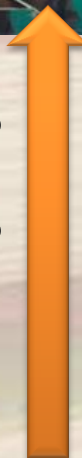
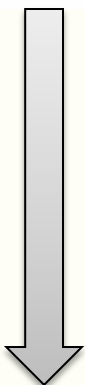

הגורו

- כמוך <<< מסע <<< הארה <<< מלמד
- אני הגעתיו. לך אחרי, ולא רק שתגיע גם אתה, אחסוך ממך את הבורות בדרך.

העיתונאית החוקרת

- תקשיב – מתרחש כאן משהו חשוב שאתה לא יודע ממנו.
- לא מספרים לנו את כל האמת.
- אני יצאתי, בדקתי, חקרתי, אימתתי – ועכשיו אני כאן כדי לספר לך מה באמת קורה.

הנביא

- היתה לי התגלות
- כל מה שאמרו עד עכשיו לא נכון / לא שלם
- כל מה שעושים עכשיו נגוע בחטא / מוטעה
- הנה לפניך הדרך הנכונה והחדשה –
לך בה, או שאתה נדון לכשלון / גיהנום /
מחלות / (כל תוצאה רעה אחרת)

הצלבן

- המציאות חוטאת כנגד האמת
(כפי שניסח אותה הנביא...)
- אני לא מוכן לעבור על כך לסדר היום, ויוצא בעצמי
לתקן את זה
- אתה אתי או נגדי?

אבא

- אכפת לי ממך. אתה חשוב לי.
- מאז ומתמיד התפקיד שלי הוא לדאוג לך, ללמד אותך מה נכון, ללמד אותך כישורי חיים ואיך להסתדר, לעזור לך כשצריך.
- תקשיב לי, לניסיון שלי.
- אתה יודע שאני רוצה רק את טובתך

אמא

- אני רק רוצה שיהיה לך טוב. שיהיה לכולם טוב.
- אני אתן לך את כל מה שאת צריכה.
- מה שאני מלמדת אותך זה החוכמה של מה שעובד. זה הניסיון האמיתי שלי, המלחמות של החיים.

הסיפור

- מילדות, כולנו אוהבים לשמוע סיפורים. הסיפור –
 - מעורר רגשות
 - מאפשר חידוד הזהות האישית (בהזדהות או דחייה של דמויות בסיפור)
 - מציג ערכי מוסר, אתיקה ומוסכמות חברתיות
 - משכיל בידע
 - מלמד לקחים ומעניק תובנות
 - ובעיקר – מהנה!

ולטובת העניין שלנו...

- יוצר חיבור רגשי של הקורא
- מאפשר לקורא להזדהות עם העמדה הרצויה לנו
- מדגיש ערכים ועקרונות שאנחנו רוצים להנחיל
- משכיל בידע רלוונטי
- מלמד לקחים ומעניק תובנות
- עוזר לקורא לזכור את התוכן
- נותן לקורא "מטבע חברתי" קל להשתמש בו (לטובתנו)
- גורם לקורא לרצות להמשיך לקרוא

יש סוגים שונים של סיפורים

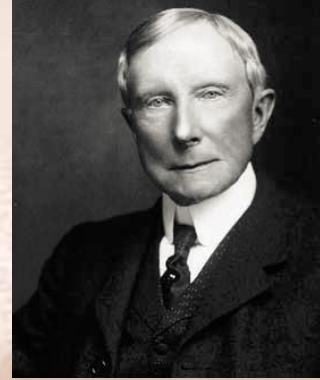
- יש חוקרי ספרות הטוענים שבעצם יש רק סיפור אחד – "קונפליקט"
- אחרים טוענים שיש כמה סוגים של עלילות: 3, 7, 20, 36...
- במצגת הזו אסקור רק את מבני העלילה המועילים יותר לסיפור המשולב בספר מקצועי.
- חשוב לזכור שתאורי מקרה או מקטעים שונים של הסיפור האישי יכולים ללבוש גם אופי אחר.

"מסע הגיבורים" - Quest

- ההתחלה – באיזון (לא תמיד תקין או מאושר).
- הפרת האיזון יוצרת איום על הגיבור או סביבתו
- הגיבור יוצא/נשלח למסע כדי לגלות, להתמודד או להשיג משהו – אשר יביא להחזרת האיזון.
- ההתמודדות משנה את הגיבור.
- הגיבור מחזיר את האיזון / מביא איזון חדש.

יוזמה נועזת

- ההתחלה – בהחלטה ליצור שינוי מהותי
- התמודדות / מסע / למידה / אכזבות / גילויים / מאבק
- ההישג והשינוי שבא בעקבותיו

החידה

- מסתורין, הפתעה, תעלומה
- תהליך חקירה
 - משתלב / לינארי
 - אקראי / מפתיע
- קושי / התמודדות / נחישות
- הפתרון

תגלית

- דומה לחידה, אבל מתחיל באירוע מקרי
- חקירה לתוך המשמעות
- אתגר / תסכול / נחישות
- גילוי ותובנות
- הענקת התועלת לעולם

השתנות / התבגרות / התעלות

- התחלה מעמדה מובחנת מאוד
 - לא בהכרח טובה או רעה
- הופעת עילה לשינוי
 - איום / בעיה
 - בחירה אתגר / חוסר שביעות רצון מהקיים
- התמודדות המחייבת שינוי
- סיום בעמדה מובחנת חדשה – שונה מאוד מהקודמת (ונתפסת כטובה יותר)

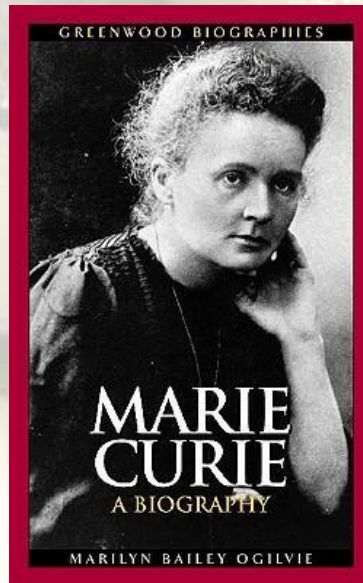
הצלה / הארה

- התחלה מעמדה מובחנת מאוד
 - סתמית או רעה
- הידרדרות
 - איום / בעיה
 - בחירה אתגר / חוסר שביעות רצון מהקיים
- הופעת מקור חוכמה / עזרה חיצוני
- התגברות על המשבר ומעבר למצב טוב יותר

פולקלור / ביוגרפיה

- אנשים "רגילים" / ארכיטיפים
- מצבים בלתי רגילים
- התמודדות
- לקח ותובנות

שילוב פרסונה / סיפור

פרסונה	סיפורים טבעיים
המומחה	חידה, תגלית, השתנות
המדענית	חידה, תגלית
המורה	פולקלור, ביוגרפיה, תגלית, התבגרות
הגורו	מסע גיבורים, יוזמה נועזת, חידה, הארה
העיתונאית החוקרת	חידה, תגלית, מסע גיבורים, יוזמה נועזת
הנביא	הארה, תגלית
הצלבן	הארה, תגלית, מסע גיבורים
אבא	פולקלור, השתנות, התבגרות, יוזמה נועזת
אמא	פולקלור, השתנות, התבגרות, התעלות

מה עכשיו?

- לחשוב איזה פרסונה ואיזה סיפורים מתאימים לכם ולמה שאתם רוצים להציג לקהל שלכם.
- לרשום לעצמכם את האפשרויות.
- לבחון את הסיפור האישי וסיפורים אחרים שבהם אתם יכולים להשתמש מול המיסגורים האלו.
- זיכרו – ניתן לערוך שינויים ושילובים בכל אחד מאלו ככל שרוצים.

שאלות?

